

[Hasle.]

dag. Jeg henleder i den Anledning ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, at ikke en eneste Bestemmelse i Krisefondsloven tilsigter at hjælpe Landbruget. Ikke en eneste! Og jeg kan meget let dokumentere det.

§ 4 handler om Formaalene med Krisefonden. Der tales om, at den kan yde Laan til Kredit- og Hypotekforeninger i det Omfang disses Skyldnere som Følge af Henstand, der er tilstaaet paa Grundlag af Henstandslovgivningen, ikke indbetaler Renter og Afdrag. Ja, men vi havde jo i Forvejen tilvejebragt Midler i det Øjemed. Det er altsaa overhovedet ikke noget nyt; det er blot, at man fører dette, som vi tidligere havde, ind under Krisefonden. Det næste er: yde Indlaan i Banker og Sparekasser. Har det noget med Landbruget som Erhverv at gøre? Ikke det fjerneste. — „Yde Laan til erhvervsdrivende (Sammenslutninger eller Enkeltpersoner), der er kommet i Likviditetsvanskeligheder, fordi deres Skyldnere som Følge af Henstands- (Moratorie-)lovgivning ikke kan opfylde Forpligtelser, som ellers vilde være blevet dækket.“ Hvem er det, man kommer til Hjælp dér? Det er naturligvis Købmænd og Haandværkere, specielt paa Landet. Saa kan man yde Banker og Sparekasser Garanti for Tab. Der er i første Række sigtet til Tab, som de har paa nye industrielle Virksomheder og den Slags. Ikke et Ord om Landbruget paa dette Omraade. „Yde Laan til Byggevirksomhed“. Ogsaa her maa der først og fremmest være tænkt paa København, Købstæderne og Stationsbyerne, nogen egentlig Byggevirksomhed ude paa Landet er neppe paakrævet. Og endelig kan Krisefonden foretage Opkøb af Obligationer — og dér skal jeg senere vende tilbage til, at der kan i hvert Tilfælde ikke, hvis der skal være Mening i det, være sigtet til Landkreditobligationer eller lignende.

Jeg konstaterer altsaa, at dette Venstreforligets Grundlov ikke indeholder en eneste Bestemmelse, der er specielt til Fordel for Landbruget. Man maa jo sige, at de ærede Medlemmer Hr. Krag og Hr. Madsen-Mygdal her overfor de andre Erhverv har udvist en i Sandhed prisværdig Selvforglemmelse!

Den anden Del af Forslaget refererer sig til den tvungne Rentenedsættelse, og Meningen er jo den, som det ogsaa er blevet sagt fra denne Talerstol i Dag, at man vil opmuntre Folk til at tage Penge ud af Banker og Sparekasser for at anbringe dem i Obligationer. Den højtærede Handelsminister benægtede ganske vist sidste Gang, at

dette var Meningen; men det ærede Medlem Hr. Fisker sagde dog i Dag, at det maatte være Meningen, og det maa det jo ogsaa være.

Jeg tror, denne Spekulation fra Regeringens Side vil vise sig at slaa fejl. Jeg tror ikke, Folk i nævneværdig Udstrækning vil udtage deres opsparedede Kapital af Banker og Sparekasser, og jeg vilde finde det i allerhøjeste Grad uforsvarligt, om de gjorde det, ikke alene for deres egen Skyld, men ogsaa for dette Lands Økonomis Skyld. Jeg vil haabe, at Sparerne Landet over ikke lytter til disse Lokketoner, som Regeringen og Venstre her udsender for at faa dem til at tage deres Penge ud af Banker og Sparekasser. Jeg tror, at Befolkningen vil reagere paa den Maade, at den afviser disse Lokketoner, og jeg vil fra denne Talerstol advare Sparerne Landet over imod at følge Regeringen og Venstre ind paa denne Vej.

Men naar dette vil mislykkes, naar altsaa Sparerne ikke vil tage deres Kapital ud, saa er vi altsaa ikke med til at skabe øgede Konverteringsmuligheder. Maa jeg spørge: Hvad skal vi saa med Loven? — for noget gavnligt kan der under disse Omstændigheder ikke komme ud af det, derimod kan der meget vel komme noget skadeligt ud deraf.

Det ærede Medlem Hr. Fisker sagde ved Sagens første Behandling her i Tinget — i Fortrykket Side 3625 —:

„Men Vanskeligheden ved den normale Finansiering af disse Foretagender, som under almindelige Forhold vel ikke vilde savne fornøden Kredit, ligger deri, at selv den nærmeste Fremtid ligger saa taaget og uklar, at Dispositioner paa længere Sigt er det overordentlig vanskeligt at foretage.“

Saa forstaaar man jo ikke, at det ærede Medlem nu her i Tinget kan være med til for Maaneder frem i Tiden tvangsmæssigt at fastsætte Renten!

Det er ganske klart, som vi ogsaa har udtalt i Betænkningen, at under en vanskelig økonomisk Situation kan det blive aldeles skæbnesvangert for Landets Pengevæsen, at Indlaansrenten og derigennem ogsaa Udlaansrenten er bundet. Jeg minder her om de Begivenheder, der for nylig fandt Sted i Amerika, jeg minder om, at der er kommet en ny Præsident for den tyske Rigsbank, hvis Politik man her i Landet aldeles intet kender til. Jeg spørger Regeringen og Venstre: Mener man det forsvarligt under disse Forhold at svinebinde Landets Pengevæsen?

Dertil kommer andre skadelige Virkninger, Kontrol paa den ene og Kontrol